Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 513084

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 april 2000
Kadaster deel/nr	82842/101

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Helmond	Helmond	Noord-Brabant

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Helmond	I			1880

*Omschrijving***

De Wiel 22

Inleiding

De kern van dit voormalige WOONHUIS dateert uit het begin van de negentiende eeuw. In 1868 werd het verbouwd tot school in Neorenaissance-stijl. De Wilhelminaschool bleef tot 1900, daarna werd het door architect J.B. Kam omgebouwd tot fabrieksschool van de firma Van Vlissingen. In 1922 werd het in opdracht van de gemeente, sinds 1919 eigenaar, veranderd in een poortgebouw door J.W. Hanrath. De poort geeft toegang tot het park om het van Rijkswege beschermde kasteel. Het pand fungeert heden als kantoor- en vergaderruimte.

Omschrijving

Het tweelaagse pand telt drie traveeën met middenrisaliet, waarin een poort op de begane grond en heeft een schilddak met tuile du-Nordpannen en plat. De achtergevel is vlak, waardoor het geheel een T-vormige plattegrond heeft. De begane grond is opgetrokken uit machinale baksteen met rollagen om de rondbogen en hardsteen cordonlijsten en aanzetstenen. De middelste boog is lager dan die aan de zijden.

De overige geveldelen zijn van rode handvorm baksteen, die wordt afgewisseld door donkere baksteen speklagen en gele siermetselbanden. In de risaliet is op de verdieping een smal schuifvenster onder segmentboog geplaatst en in het getrapte tuitgeveldeel er boven een rondboograam. In de zijdelen een gekoppeld schuifvenster, onder segmentboog met boogvulling. Hier

boven een vierruits dakkapel onder zadeldak. Onder de gootlijst een tandlijst en een muizetandlijst.

De boogconstructie van de doorgang wordt afgedekt met hangkoepelgewelven van gele baksteen, rustend op rode baksteen pijlers en bogen met natuursteen tussenstukken en aanzetblokken. In een tweelaagse uitbouw onder plat dak bevindt zich een paneeldeur met gietijzeren sierrooster uit ca. 1900, met bovenlicht.

De vlakke achtergevel, die naar het park gekeerd is, heeft eveneens drie poorten, de middelste lager dan de andere. Het metselwerk is hetzelfde als in de voorgevel. Op de etage twee gekoppelde schuifvensters onder segmentboog en twee dakkapellen onder zadeldak.

Waardering

Het poortgebouw is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarden als voorbeeld van de sociaal-economische ontwikkeling van Helmond als industriestad, die treffend tot uiting komt in de opeenvolgende bestemmingen en de bouwgeschiedenis van het pand. Het heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van de Neo-renaissancestijl en tevens voor het werk van de architecten Kam en Hanrath. Het heeft ensemblewaarden vanwege de relatie tot het reeds beschermde kasteel en het hieromheen gelegen kasteelpark. Het is gaaf bewaard gebleven en zeldzaam als poortgebouw met een gecompliceerde bouwgeschiedenis.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Woningen en woningbouwcomplexen	Woonhuis(K)	Woonhuis